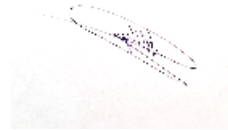

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економіки, підприємництва та торгівлі**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

/Сержанов В.В./

«20» червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИНОК ПРАЦІ

- Рівень вищої освіти:** перший (бакалаврський)
- Галузь знань:** 07 «Управління та адміністрування»
- Спеціальність:** 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
- Освітня програма:** «Управління персоналом та економіка праці»
- Статус дисципліни:** нормативна (обов'язкова),
цикл дисциплін професійної
підготовки
- Мова навчання:** українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Ринок праці» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Управління персоналом та економіка праці».

Розробники:

старший викладач кафедри економіки, підприємництва та торгівлі
Місяйло О.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та торгівлі економічного факультету

Протокол №13 від 19 червня 2025 року

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та торгівлі

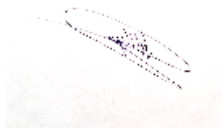

(доц. Молнар О.С.)

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол № 11 від 20 червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Ринок праці» є формування у студентів системи знань про функціонування ринку праці, умінь та навичок його регулювання.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Ринок праці» є:

→ засвоєння студентами знань про теоретичні положення функціонування та регулювання ринку праці;

→ оволодіння вміннями і навичками застосування цих знань на практиці.

В результаті вивчення дисципліни «Ринок праці» студент повинен

знати:

→ основні складові ринку праці;

→ поняття та ознаки сегментування ринку праці;

→ механізм функціонування ринку праці;

→ особливості дії законів попиту і пропозиції на ринку праці;

→ поняття та особливості формування ціни та вартості робочої сили;

→ поняття, види і показники зайнятості та безробіття населення;

→ особливості віднесення громадян до зайнятих та до безробітних за різними методологіями;

→ інформаційне та інфраструктурне забезпечення ринку праці;

→ методи прогнозування попиту і пропозиції праці на ринку;

→ особливості ринкового саморегулювання ринку праці;

→ методи державного регулювання ринку праці;

→ механізм колективно-договірного регулювання ринку праці тощо.

вміти:

→ здійснювати сегментацію ринку праці за різними ознаками;

→ здійснювати моніторинг кон'юнктури ринку праці;

→ формувати необхідну інформацію для аналізу ринку праці;

→ визначати та аналізувати показники попиту і пропозиції на ринку праці (як сукупного, так і поточного);

→ оцінювати вплив ціни та вартості робочої сили на попит та пропозицію праці;

→ розуміти проблеми та шляхи подолання різних видів безробіття;

→ прогнозувати кон'юнктуру ринку праці;

→ розуміти особливості посередницько-інформаційного забезпечення функціонування ринку праці;

→ обґрунтовувати напрями державного та колективно-договірного регулювання ринку праці.

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120 год.	4	4
Кількість модулів - 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 год. самостійної роботи студента – 5 год	7	8
	Лекції:	
	32	10
	Практичні (семінарські):	
	28	6
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	60	104

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни полягає в наданні студентам можливості оволодіти системою знань про ринок праці та вміннями і навичками в сфері формування і регулювання його механізмів, зокрема, у визначенні місця ринку праці в економічній системі країни; розкритті концепцій регулювання соціально-трудова відносин, механізму саморегулювання, державного та колективно-договірного регулювання ринку праці, моделей регулювання ринку праці в залежності від типу економічної системи країни, суб'єктів структури та інфраструктури ринку праці, методів державного регулювання ринку праці, основних напрямів та принципів сучасної політики зайнятості.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетенцій.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетенції:

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Здатність працювати в команді.

ЗК 10 Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 6 Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовам вивчення навчальної дисципліни «**Ринок праці**» є опанування таких навчальних дисциплін компонент освітньої програми:

ОК 1.1.12 – Мікроекономіка;

ОК 1.1.13 – Макроекономіка;

ОК 1.2.5 – Статистика;

ОК 1.2.15 – Організація праці;

ОК 1.2.14 – Економіка праці та соціально-трудова відносини;

ОК 1.2.12 – Фізіологія і психологія праці тощо.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Управління персоналом та економіка праці», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	ПРН 2
Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	ПРН 7
Використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін у процесі вироблення раціональних управлінських рішень у сфері управління персоналом та економіки праці.	ПРН21
Демонструвати спроможність досліджувати економічні процеси розвитку ринків праці, інтелектуалізації праці та управлінських процесів із врахуванням глобалізаційних викликів часу.	ПРН 23
Розробляти методики та техніки оцінювання, атестації персоналу, ефективності діяльності служби управління персоналом.	ПРН 24

Очікуванні результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Ринок праці»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	ПРН 2
Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	ПРН 7
Використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін у процесі вироблення раціональних управлінських рішень у сфері управління персоналом та економіки праці.	ПРН21
Демонструвати спроможність досліджувати економічні процеси розвитку ринків праці, інтелектуалізації праці та управлінських процесів із врахуванням глобалізаційних викликів часу.	ПРН 23
Розробляти методики та техніки оцінювання, атестації персоналу, ефективності діяльності служби управління персоналом.	ПРН 24

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен;
- тестування;
- презентація результатів дослідницької роботи проблемних аспектів;
- розрахунково-аналітичні роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання розрахунково-аналітичних робіт, презентація результатів дослідницької роботи, проведення колоквиумів.

Форма модульного контролю: у формі письмової контрольної роботи та/або письмового тестування та/або тестування на платформі Moodle.

Форма підсумкового семестрового контролю: у формі екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	5	5	10	5	10		

T1, T2... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	50	100
8	10	8	8	8	8		

T9, T10... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	Під час практичних занять	-	Під час практичних занять
Презентація	1	20	2	20
Реферат	-	-	-	-
Есе	-	-	-	-
Модульна контрольна робота:	1	50	1	50
Разом	-	100	-	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

На оцінювання модульних контрольних робіт в усній, письмовій або письмово-усній формі, викладачем в аудиторії, відводиться по 50 балів за кожний модуль.

Модульні контрольні роботи включають по два види завдань: тестові завдання для оцінки рівня засвоєності теоретичного матеріалу та розрахункові задачі для оцінки прикладних та аналітичних вмінь.

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену та за навчальним матеріалом, визначеним робочою програмою дисципліни «Ринок праці» в повному обсязі за навчальний рік.

До підсумкового контролю з навчальної дисципліни викладач (кафедра) не допускає студента, який не виконав усіх обов'язкових робіт, передбачених робочою навчальною програмою.

Екзамен проводиться у формі усного опитування, час підготовки до відповіді – 30-40 хв. Оголошення результатів відбувається відразу.

Екзамен з дисципліни «Ринок праці» не є обов'язковим для студента, який склав усі модульні контролю передбачені навчальною програмою та за їх результатами атестований оцінками «задовільно», «добре», «відмінно».

При порушенні студентом дисципліни під час проведення екзамену (списування,

підказка, підміна завдання тощо) викладач усуває його від складання екзамену, виставляє йому нуль балів і державну семестрову оцінку «незадовільно».

Студент, який на екзамені одержав незадовільну оцінку і не підлягає умовам відрахування з університету, або не складав його з якихось причин, складає екзамен перед комісією. Комісія створюється завідувачем кафедри. Вона оцінює знання студента по 100-бальній системі та переводить її у державну семестрову оцінку. Екзаменаційна оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

Шкала оцінювання підсумкових балів за підсумками модульних контрольних робіт

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою, для:	
		екзамену, курсового проекту (роботи), практики	заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Згідно положення, знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

* оцінку «**відмінно**» (90-100 балів, A) заслуговує студент, який:

- ✓ всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- ✓ вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- ✓ засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- ✓ засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни «Ринок праці» та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- ✓ вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- ✓ самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

* оцінку «**добре**» (82-89 балів, B) – заслуговує студент, який:

- ✓ повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- ✓ має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

✓ під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

* оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

✓ в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

✓ вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

✓ опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

* оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

✓ знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

✓ виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

✓ ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

✓ допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

* оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

✓ володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

* оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

✓ виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

* оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

✓ володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

✓ допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

✓ не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Теоретичні засади функціонування ринку праці

Тема 1 Ринок праці в економічній системі, його суть та функції

- 1.1 Сутність ринку, підходи до його визначення
- 1.2 Визначення ринку праці
- 1.3 Особливості визначення об'єкту ринку праці
- 1.4 Структура ринку праці, його елементи
- 1.5 Класифікація та сегментація ринку праці
- 1.6 Ринок праці як складова ринкової системи
- 1.7 Функції ринку праці та необхідність його регулювання

Тема 2 Механізм регулювання і функціонування ринку праці

- 2.1 Теоретичні основи саморегулювання ринку праці
- 2.2. Регулююча роль попиту та пропозиції на конкурентному ринку праці
- 2.3. Закони Хікса-Маршала. Перехресна еластичність попиту на працю
- 2.4. Класичні моделі ринку праці та особливості їх саморегулювання
- 2.5. Зарубіжні моделі ринків праці

Тема 3. Інфраструктура ринку праці

- 3.1. Необхідність, сутність та значення розвитку інфраструктури ринку праці
- 3.2. Організації та установи, що забезпечують функціонування ринку праці
- 3.3. Нормативно-правове середовище, що регулює ринок праці України

Тема 4 Внутрішньофірмовий ринок праці

- 4.1. Внутрішньофірмовий ринок праці (ВФРП): поняття та його елементи
- 4.2. Формування ВФРП
- 4.3. Особливості функціонування внутрішньофірмового ринку праці
- 4.4. Розвиток трудового капіталу підприємства як стратегічна орієнтація ВФРП
- 4.5. Пристосування ВФРП до змін на підприємстві

Змістовий модуль 2 Механізм функціонування ринку праці в системі забезпечення зайнятості населення

Тема 5. Індивідуальна пропозиція на ринку праці

- 5.1. Сутність та структура індивідуального пропонування на ринку праці
- 5.2. Теорія індивідуального вибору на ринку праці. Рівновага продавця на ринку праці
- 5.3. Ефект доходу та заміщення в класичній теорії пропонування часу. Крива індивідуального пропонування на ринку праці
- 5.4. Пропонування якості та інтенсивності праці
- 5.5. Освіта як важлива характеристика індивідуального пропонування праці
- 5.6. Практичні аспекти організації індивідуального пропонування праці

Тема 6. Сукупна пропозиція на ринку праці

- 6.1. Людські ресурси як джерело сукупної пропозиції праці
- 6.2. Сутність сукупної пропозиції праці. Крива сукупної пропозиції праці
- 6.3. Фактори, що впливають на пропозицію праці. Закон пропозиції праці
- 6.4. Регулювання обсягу сукупної пропозиції праці

Тема 7. Індивідуальний та сукупний попит на робочу силу

- 7.1. Сутність індивідуального попиту на працю. Крива індивідуального попиту на працю та визначення обсягу індивідуального попиту на ринку праці
- 7.2. Короткостроковий та довгостроковий індивідуальний попит на працю
- 7.3. Сукупний попит на ринку праці. Еластичність попиту
- 7.4. Фактори впливу на попит на ринку праці. Ефекти масштабу та заміщення

Тема 8. Ціна і вартість робочої сили

- 8.1. Заробітна плата як ціна робочої сили на ринку праці. Функції заробітної плати, їх значимість для основних суб'єктів ринку праці.
- 8.2. Ринкові та неринкові, зовнішні та внутрішні фактори формування рівня заробітної плати.
- 8.3. Поняття вартості робочої сили. Співвідношення ціни та вартості робочої сили. Фактори збільшення та зменшення вартості робочої сили.
- 8.4. Міжнародна класифікація витрат на робочу силу. Складові витрат на робочу силу у відповідності з вітчизняним підходом. Прямі та непрямі витрати на робочу силу.
- 8.5. Вплив ціни та вартості робочої сили на кон'юнктуру ринку праці.

Змістовий модуль 3 Зайнятість та безробіття населення як індикатори функціонування ринку праці

Тема 9. Забезпечення зайнятості населення

- 9.1. Поняття зайнятості населення, основні концепції зайнятості
- 9.2. Види і форми зайнятості
- 9.3. Характеристика зайнятості в Україні
- 9.4. Світові тенденції зайнятості
- 9.5. Механізм регулювання зайнятості населення
- 9.6. Цілі та напрями реалізації політики зайнятості населення в Україні

Тема 10. Безробіття, його форми та причини

- 10.1. Сутність безробіття. Підходи до визначення його рівня
- 10.2. Вплив безробіття на стан національної економіки. Закон Оукена
- 10.3. Види та форми безробіття
- 10.4. Соціальний захист населення у випадку безробіття
- 10.5. Сучасні пріоритети соціального захисту в Україні

Тема 11. Гнучкий ринок праці

- 11.1. Поняття жорсткості та гнучкості ринку праці
- 11.2. Концепція гнучкого ринку праці
- 11.3. Аспекти гнучкості зайнятості
- 11.4. Альтернативні режими роботи

- 11.5. Тривалість робочого часу
- 11.6. Концепція гнучкого робочого часу
- 11.7. Регламентація робочого часу в Україні
- 11.8. Режим роботи й відпочинку
- 11.9. Мобільність робочої сили

Змістовий модуль 4 Проблеми функціонування ринку праці в сучасних умовах розвитку економіки України

Тема 12. Аналіз і прогнозування стану ринку праці

- 12.1. Теоретичні основи аналізу ринку праці України
- 12.2. Інформаційне забезпечення аналізу ринку праці України
- 12.3. Структура та показники аналізу ринку праці України
- 12.4. Основні методологічні визначення та поняття, що використовуються при аналізі ринку праці
- 12.5. Основні методи збору неофіційної інформації для дослідження ринку праці
- 12.6. Прогнозування стану ринку праці України

Тема 13. Сутність та механізм регулювання ринку праці

- 13.1. Суб'єкти та об'єкти регулювання ринку праці.
- 13.2. Модель регулювання ринку праці.
- 13.3. Сутність та класифікація видів механізму державного регулювання ринку праці.
- 13.4. Класифікація методів та інструментів державного регулювання ринку праці.

Тема 14. Міжнародне співробітництво та інтеграція у світовий ринок праці в період посилення глобалізації

- 14.1. Роль глобалізації у розвитку сучасного світу та її сутність. Вплив глобалізації на зайнятість, соціально-трудова відносини, ринок праці.
- 14.2. Глобалізація і Міжнародна організація праці (МОП).
- 14.3. Підвищення ролі МОП у період посилення глобалізації у сфері зайнятості, безробіття, соціального захисту.
- 14.4. Стан інтеграції України у міжнародний ринок праці.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1 Теоретичні засади функціонування ринку праці						
Тема 1 Ринок праці в економічній системі, його суть та функції	6	2	1			3
Тема 2 Механізм регулювання і функціонування ринку праці	6	2	1			3
Тема 3. Інфраструктура ринку праці	6	2	1			3
Тема 4. Внутрішньофірмовий ринок праці	6	2	1			3
Змістовий модуль 2 Механізм функціонування ринку праці в системі забезпечення зайнятості населення						
Тема 5. Індивідуальна пропозиція на ринку праці	7	2	2			3
Тема 6. Сукупна пропозиція на ринку праці	7	2	2			3
Тема 7. Індивідуальний та сукупний попит на робочу силу	8	2	2			4
Тема 8. Ціна і вартість робочої сили	8	2	2			4
Модульна контрольна робота № 1	6		2			4
Разом за модуль	60	16	14			30
Змістовий модуль 3 Зайнятість та безробіття населення як індикатори функціонування ринку праці						
Тема 9. Забезпечення зайнятості населення	8	2	2			4
Тема 10. Безробіття, його форми та причини	10	4	2			4
Тема 11. Гнучкий ринок праці	8	2	2			4
Змістовий модуль 4 Проблеми функціонування ринку праці в сучасних умовах розвитку економіки України						
Тема 12. Аналіз і прогнозування стану ринку праці	11	4	2			5
Тема 13. Сутність та механізм регулювання ринку праці	8	2	2			4
Тема 14. Міжнародне співробітництво та інтеграція у світовий ринок праці в період посилення глобалізації	9	2	2			5
Модульна контрольна робота № 2	6		2			4
Разом за модуль	60	16	14			30
Всього	120	32	28			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1 Теоретичні засади функціонування ринку праці						
Тема 1 Ринок праці в економічній системі, його суть та функції	8					8
Тема 2 Механізм регулювання і функціонування ринку праці	8	1				7
Тема 3. Інфраструктура ринку праці	9	1	1			7
Тема 4. Внутрішньофірмовий ринок праці	7					7
Змістовий модуль 2 Механізм функціонування ринку праці в системі забезпечення зайнятості населення						
Тема 5. Індивідуальна пропозиція на ринку праці	8					8
Тема 6. Сукупна пропозиція на ринку праці	8					8
Тема 7. Індивідуальний та сукупний попит на робочу силу	8	1				7
Тема 8. Ціна і вартість робочої сили	9	1	1			7
Разом за модуль	65	4	2			59
Змістовий модуль 3 Зайнятість та безробіття населення як індикатори функціонування ринку праці						
Тема 9. Забезпечення зайнятості населення	10	2	1			7
Тема 10. Безробіття, його форми та причини	10	2	1			7
Тема 11. Гнучкий ринок праці	8					8
Змістовий модуль 4 Проблеми функціонування ринку праці в сучасних умовах розвитку економіки України						
Тема 12. Аналіз і прогнозування стану ринку праці	8					8
Тема 13. Сутність та механізм регулювання ринку праці	9	1	1			7
Тема 14. Міжнародне співробітництво та інтеграція у світовий ринок праці в період посилення глобалізації	10	1	1			8
Разом за модуль	55	6	4			45
Всього	120	10	6			104

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та технічні засоби, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Ринок праці»:

- комплект мультимедійного обладнання;
- навчальна платформа Moodle (<https://moodle.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=4717>);
- активований акаунт університетської пошти.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Волкова О.В. Ринок праці: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 624 с.
2. Ринок праці (національний та міжнародний аспекти): навч. посіб. / А. В. Калина. — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 216 с.
3. Ринок праці: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка праці та управління персоналом» / Є.А. Удовицька, Т.В.Павленко, Т.П.Лободзинська; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 68 с.
4. Федотова Т.А. Ринок праці: опорний конспект лекцій. – Дніпропетровськ, ДНУ, 2008. - 161 с.
5. Чернявська О.В. Ринок праці: навч. посіб. 2-ге вид.перероб. та доп. / О. В. Чернявська - К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 522 с

Допоміжна література

1. Богиня Д. П., Грішнова О. А. Основи економіки праці. — К.: Знання-Прес, 2002. - 313с.
2. Бараник З.П. Статистика ринку праці: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. - 147 с.
3. Безтелесна Л.І., Юрчик Г.М. Ринок праці: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2012. – 270 с. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1868/>.
4. Васильченко В. С. Державне регулювання зайнятості: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 252с.
5. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / О. А. Грішнова. – 5-те вид., оновл. – Київ : Знання, 2011. – 390 с.
6. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч.-метод. посібник / Н. І. Єсінова. – Х. : ХДУХТ, 2017. – 189 с.
7. Завіновська Г.Т. Економіка праці: Навч. метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2001. – 158с. Електронний репозиторій НУВГП
8. Качан Є.П., Шушпанов Д.Г. Управління трудовими ресурсами: Навч. посібник. – К.: Вид. дім «Юридична книга», 2003. – 258с.
9. Лібанова Е.М., Мельничук Д.П. Ринок праці в економічній системі: Навч. посібник. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 260 с.
10. Мікловда В.П., Кубіній Н.Ю. та ін. Економіка праці й соціально-трудові відносини. Ужгород. 2012. 282с.
11. Петюх В.М. Ринок праці: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 288 с.
12. Управління персоналом та економіка праці : [навч. посіб.] / П. Г. Перерва, А. М. Колот, О. Й. Рофе та ін. ; за ред. проф. М. І. Погорелова [та ін.]. – Харків : Щедра садиба плюс ; НТУ «ХП», 2015. – 521 с.

13. Управління трудовим потенціалом / В. С. Васильченко, А. М. Гриненко, О. А. Грішнова, Л. П. Керб : навчальний посіб. – Київ : КНЕУ, 2005. – 403 с.
14. Управління трудовим потенціалом / В.С. Пономаренко та ін. // Наукове видання. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2006. – 348 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Закон України Про оплату праці ((Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 17, ст.121) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Закон України Про охорону праці (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 49, ст.668). Вводиться в дію Постановою ВР № 2695-ХІІ від 14.10.92, ВВР, 1992, № 49, ст.669. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.
4. Закон України Про соціальний діалог в Україні (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 28, ст.255) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>.
5. Закон України Про соціальні послуги (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 18, ст.73) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
6. Інститут демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.idss.org.ua>.
7. Кодекс законів про працю України. Затверджується Законом № 322-VІІІ від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375. <https://zakon.rada.gov.ua/>.
8. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>.
9. Міністерство соціальної політики України <https://www.msp.gov.ua/content/pilgi.html>
10. Про волонтерську діяльність : Закон України № 3236-VІ від 19.04.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kodeksy.com.ua/pro_volontersku_diyalnist.htm 328.
11. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України № 2017-ІІІ від 05.10.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
12. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України № 1533 – ІІІ редакція від 31.08.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> Про зайнятість населення : Закон України № 5067-VІ від 05.07.2012 р., зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
13. Про зайнятість населення: Закон України № 5067-VІ від 05.07.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
14. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо встановлення гнучкого режиму робочого часу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0359203-06>.
15. Про колективні договори та угоди : Закон України № 3356-ХІІ від 01.07.1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
16. Про організації роботодавців : Закон України № 5026-VІ від 22.07.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>.
17. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України № 137/98-ВР від 03.03.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80>.
18. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України № 1045-XIV від 15.09.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14/ed20090611>.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)